KASEMERA
KASEM, KASENA, CASSÉNA

Language family: Niger-Congo, Atlantic-Congo, Volta-Congo, North, Gur, Central, Southern, Grusi, Northern.
Language codes:
ISO 639-1 -
ISO 639-2 -
ISO 639-3 -

Beste izen batzuk (autoglotonimoa:):

kasem alt [KAS] hizk. Burkina Faso; baita Ghana ere.
kasem dial kasem [KAS].
kasena alt kasem [KAS].
kasim alt kasem [KAS].
kassem alt kasem [KAS].
kassena alt kasem [KAS].
kassene alt kasem [KAS].

BURKINA FASO

kasem (kassem, kasim, kasena, kassena) [KAS] 120.000 hiztun (1998, SIL), bi herrialdeetako populazio osoa 220.000. Nahouri probintzia, Po eta Tiébélé hiriak; halaber mintzatua Ghanan. Niger-Congo, Atlantic-Congo, Volta-Congo, North, Gur, Central, Southern, Grusi, Northern. Dialektoak: east kasem, west kasem. Mendebaldeko eta ekialdeko kasem hiztunak elkarren artean ulergarriak, nunia eta liéléa oso hurbil ditu; frantsesa ere erabiltzen da; adin guztietakoak; herriaren izena kasena da, hizkuntzarena kasem; ekialdekoak prestigio hobea dauka; maileguak frantses eta mòorétik Burkina Fason, ingeles eta ashantitik Ghanan. SVO, postposizioa, genitiboak, artikuluak, adjektiboak, numeralak izen nagusien ondoren; hitz bakoitzeko ez atzizki bat baino gehiago; hitzen ordenak bereizten ditu subjektuak, objektuak, zeharkako objektuak, gaia eta komentarioa; kausatiboak, konparatiboak, CV, CVC, CVV, tonala, Burkina Fasoko ortografia frantsesetikoa, Ghanako hiztunena ingelesetikoa.

GHANA

kasem (kasena, kassena, kassene) [KAS] 100.000 hiztun (1995, SIL), ipar zentrala (Navrongo District). Niger-Congo, Atlantic-Congo, Volta-Congo, North, Gur, Central, Southern, Grusi, Northern. Dialektoak: nunuma, lela, kasem, fere. Herria kasena da, hizkuntza kasem. Gramatika. Ikus sarrera nagusia Burkina Fason.

Hizkuntza / lengua: kasemera / kasem / kasen / kasséna.
Hiztunak / hablantes (2000): 220.000 (Ethnologue).
Herrialdea / país: Burkina Faso, Ghana

HISTORIA. Familia boltaiko edo gur izeneko hizkuntza nigero-kongoarra. Guruntsieraren familiakoa da, senufera eta moreera bezalaxe. Herriaren izena kasena da eta hizkuntzarena kasemera. Hego kasemerak prestigio handiagoa du. Maileguak frantses eta moreeratik Burkina Fason eta ingeles eta axantieratik Ghanan. Erlijio kristaua eta islamiarra dira tradizionalak.	**HISTORIA**. Lengua nígero-congolesa de la familia voltaica o gur. Pertenece a la familia gurunsí, igual que el senufo, frafa y moré. El pueblo se llama kasena y la lengua es kasem. El kasem del sur tiene mayor prestigio. Tiene préstamos del francés y moore en Burkina Faso y del inglés y ashanti en Ghana. Religiones tradicionales son el cristianismo y el islamismo.
HIZKUNTZA. Ezaugarri nagusiak. **Fonetika**. **A)** Bokalez aberatsa da eta laburrak eta luzeak bereizi egiten ditu. Baditu sudurkaritze ahulak edota sendoak. **B)** 5 tono ditu: ertaina, garaia, baxua, goranzkoa eta beheranzkoa. **C)** Letra berezi batzuek ahoaren irekidura adierazten dute eta hau luzea bada, letrak bikoiztu egiten dira. **Morfosintaxia**. **A)** Izenak hainbat motatan sailkatzen ditu,	**LENGUA**. Principales características. **Fonética**. **A)** Es rica en vocales y distingue entre breves y largas. Posee también nasalizaciones débiles o fuertes. **B)** Posee 5 tonos: medio, alto, bajo, ascendente y descendente. **C)** Algunas letras especiales indican la abertura de la vocal, que cuando ésta es larga, se duplican. **Morfosintaxis**. **A)** Organiza los nombres en varias clases, pero

baina elementu bereizle gutxi ditu. Mota batzuek singularra eta plurala bereizten dituzte. **B)** Badu artikulu moduko bat, *la*, izenaren ondoren jarri ohi dena. **C)** Izenordainak oso aberatsak dira hirugarren pertsona gramatikalean eta tonoek bereizketa errazten dute. Denbora partikulen bidez seinalatzen du. **E)** Perpausaren ordena ohikoa Subjektua + Aditza + Osagarriak da. **F)** Hona hemen kasemeraz lehenego 10 zenbakiak: *-yemena* (1), *-yi* (2), *-ta* (3), *-naase* (4), *-nuu* (5), *-yoobe* (6), *-yoope* (7), *nii* (8), *-woe* (9), *-pia* (10). **Idazkera**. Latindar alfabetoa erabiltzen du. Burkina fason ortografiak frantsesaren eragina dauka eta Ghanan hiztunek ingelesarena.	con escasos fundamentos direrenciadores. Algunas de estas clases distinguen el singular del plural. **B)** Utiliza una forma de artículo, *la*, que se coloca detrás del nombre. **C)** Las series pronominales son ricas en el espacio de la tercera persona gramatical y los tonos colaboran en la distinción. **D)** Los verbos no tienen flexión. El tiempo se indica mediante partículas. **E)** El orden habitual de la oración es el de Sujeto + Verbo + Complementos. **F)** Los 10 primeros números en kassena son: *-yemena* (1), *-yi* (2), *-ta* (3), *-naase* (4), *-nuu* (5), *-yoobe* (6), *-yoope* (7), *nii* (8), *-woe* (9), *-pia* (10). **Escritura**. Utiliza el alfabeto latino. La ortografía en Burkina Faso está influenciada por el francés, en Ghana los hablantes están influenciados por el inglés.

GRAMATIKAK, METODOAK, ESKULIBURUAK

GRAMMAIRE DE LA LANGUE KASSÉNA OU KASSENÉ.
Matériaux d’Ethnografie et de Linguistique Soudanaises, Librairie Orientale Paul Guethner, Jean Cremer, 21,5x14, 64 or., Paris, **1924**.